

Algab tormijooks Euroopa pudrumägedele ja piimajõgedele

Vähem kui kaks kuud on jäänud Euroopa Parlamendi valimiseni. Meie poliitikutel pole olnud eriti aega nende ettevalmistusega tegelda, sest vahele on tulnud Ukraina sündmustik ja kodumaine valitsusvärskendus. Kesknädal palus seetõttu teemat alustada meie Poola-eksperdil RITA MAKAROVAL, kes tegi sealse ajakirjanduse põhjal ülevaate eurosaadikutele makstavate palkade ja hüvitiste kohta. Poola 50 saadikut on olnud sel teemal ilmselt jutukamad kui Eesti kuus „eurovoogudesse“ kadunud.

Euroopa Parlamendi saadikute sissetulekud panevad enamiku riikide tava-kodanikel pea ringi käima. Eestimaiste kidakeelsete eurosaadikute napid teated ei valgusta kuigi hästi neile makstavaid hüvitisi ja jätavad meid õndsasse teadmatusse. Huvitavamat infot võib saada Poola ajakirjandust sirvides.

Saadiku põhitöötasuks on 6200 eurot kuus, mis ei ole kellelegi saladus. Sellest on juba maha arvatud Belgias kehtiv 19% tulumaks – bruto on 7665 eurot. Seadused lubavad koduriigil seda summat täiendavalt maksustada riigis kehtiva maksumäärani. Seega meie eurosaadikud võiksid koduriigile maksta täiendavalt 2% tulumaksu. Poolas on tulumaksu kõrgeimaks määraks 32%,

Fotomontaazh: Kesknädal

Ülal: Tunne Kelam (78) võiks kolmandat korda austrite söömisele pretendeerimise asemel mõelda pigem oma vanameelse erakonna järelkasvule. All: Brüsseli kuulus söögitanav.

Europarlamendi valimised 22.–25. maini 2014

22. mail: Holland, Inglismaa
23. mail: Iirimaa
23.–24. mail: Tšehhi
24. mail: Küpros, Läti, Malta, Slovakkia
24.–25. mail: Prantsusmaa, Itaalia
25. mail: kõik ülejäänud

2009. aastal valiti 736 saadikut
2014. aastal valitakse 751 saadikut
Minimaalne saadikute arv ühest riigist on 6 (Küpros, Eesti, Luksemburg, Malta), maksimum – 96 (Saksamaa).
Poolast valitakse Europarlamenti 51 saadikut; kandidaat peab olema vähemalt 21-aastane.

kuid parlamendisaadikutele seda ei rakendata.

Näiliselt aktiivsed saadikud

Keerulisem lugu on 306-eurose maksuvaba päevaraha lahtirääkimisega. Eri-nevaid aastaid võrreldes tundub, et see summa suureneb igal aastal kahe euro võrra. Päevaraha saamiseks piisab vaid kohaloleku registreerimisest. Akuraatne saadik võib sel viisil teenida kuni 6000 eurot kuus. Kui saadik saabub Brüsselisse või Strasbourg'i esmaspäeval ja lahkub reedel, on ta teeninud nädalaga 1500 eurot.

Europarlamendi hääletusi analüüsiv *VoteWatchEurope* koostas nimekirja nn näiliselt aktiivsetest saadikutest, s.t nendest, kes on küll osalemise kirja pannud, kuid hääletustest osa ei võta.

Loe edasi lk 4–5

Juhtkiri

Inimesed üle maailma kardavad USA-d ja mitte Venemaad

MIHHAIL STALNUHHIN
Keskerakonna kandidaat Europarlamendi valimistel

Tutvusin äsja rahvusvahelise sotsioloogilise uuringuga, millega tegeles Gallupi uuringute keskus. See uuring andis sellise tulemuse, mis mind lihtsalt vapustas; ma poleks kunagi seda uskunud.

Sissejuhatuseks pean ütleva, et uuring viidi läbi eelmise aasta lõpul ja sellest võttis osa 70 000 inimest 65 riigist. Praktiliselt hõlmavad need riigid, kust uuringust osavõtjad pärinesid, kolmveerandi maakera rahvastikut.

Uuringus küsitleti inimesi teemal: milline riik kujutab endast kõige suuremat ohtu maailmale ja rahule maailmas?

Ootas ükskõik mida, aga tulemus tuli ootamatu! Näiteks Põhja- ja Lõuna-Ameerikas said 22 protsendiga esikoha Ameerika Ühendriigid, teisel kohal (11%) oli Iraan, järgnesid Põhja-Korea (8%) ning Afganistan ja Iraak (7%).

Ainus koht, kus kõige ohtlikumaks tunnistati mingi muu riik peale Ameerika Ühendriikide, oli Aafrika; seal tuli esikohale Somaalia 22 protsendiga. USA on siin 10 protsendiga teisel kohal. Edasi tulevad Afganistan, Iraak ja Lõuna-Aafrika (8–7%).

KESKMÖTE: Iga kord enne valimisi üritavad meie natsionaal-patrioodid tekitada Eestis hirmu idanaabri ees. Midagi on täitsa valesti! Meie välispoliitika peaks olema sõnastatud kuidagi teisiti.

Ülejäanud maailmaosades kordus peaaegu üks ja sama. Lähis-Idas juhib USA (33%), selles regioonis on tal vapustav ülekaal. Lääne-Euroopas on esikohal USA (14%); Iraan (13%) ja Süüria (10%) on teine ja kolmas.

Ida-Euroopas juhib Ameerika Ühendriigid (32%) ning suure vahega – 7% – tulevad Hiina, Iraak ja Venemaa.

Huvitaval kombel iga kord enne valimisi üritavad meie natsionaal-patrioodid tekitada Eestis hirmu idanaabri ees. Rääkis hiljuti ühe Jaapani ajakirjanikuga, ja siis veel Vene ajakirjanikuga Kaliningradist. Selgitasin küll, et meil on tegemist sellise rahvusspordiga, et Isamaa ja Res Publica Liit ei saa ilma selleta ka neid häáli, mis talle veel antakse.

Aga tegelikult me vist kardame midagi väga valesti, sest kokkuvõttes kolm neljandikku maailmast – 65 riiki, ja 70 000 inimest, kes küsitlusest osa võtsid, annavad hoopis teistsuguse tulemuse. Maailmale ja rahule maailmas on kõige ohtlikum USA 24 protsendiga. Järgnevad Pakistan (8%), Hiina (6%), Afganistan (5%), Iraan, Iisrael ja Põhja-Korea, siis on 4% India, Iraagil, Jaapanil ja Süürial. Viimasena selles nimekirjas tuleb Venemaa (2%).

Midagi on täitsa valesti! Kuid valesti pole midagi tegelikkuses, vaid täitsa valesti käsitleb seda probleemi meie propaganda – see, millega meie ajusid pestakse siin Eestis. Meie välispoliitika peaks olema kuidagi teisiti sõnastatud. Seda arvan mina.

25. märtsil möödus 15 aastat päevast, mil NATO ja Ameerika Ühendriigid hakkasid pommitama Jugoslaaviat; nende pommituste käigus tapeti 2500 tsiviilikut. Ma kutsun neile hukunuile samuti kaasa tundma, nagu tunneme kaasa hukunuile teistes riikides! Võtsin sel teemal sõna 24. märtsil Riigikogus vabas mikrofonis. Vahepeal ei ole ükski meediaväljaanne sellele osutanud mitteringisugust tähelepanu.

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 273 465

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Tallinn veab opositsiooni Eestis, Island Euroopas

„Rahvusvahelisest vastuseisust hoolimata teatas Islandi valitsus 31. novembril, et on otsustanud maha kanda kuni 24 000 eurot iga majapidamise kodulaenust, täitmaks oma valimislubadust. Peaminister Sigmundur David Gunnlaugsson (*pildil*) sõnul aitab selline meede rohkem kui 100 000 majapidamist ja on majandusliku uuestisünni algus,“ kirjutab Kesknädal mullu 18. detsembril. Nüüd on saareriigis jõutud selleni, et valitsus arutab kodumajapidamiste võlgade ulatust kuni 150 miljardi Islandi krooni ulatuses, kirjutab Affärsvärlden. Märtsis esitas valitsus parlamendile seaduseelnõud, mis aitavad kuni 100 000 kodumajapidamist võlgade vähendada keskmiselt 20%. Seaduseelnõude jõustudes on laenuvõtjatel õigus taotleda võla osalist kustutamist. Maksimaliselt saab iga pere võlga kahandada nelja miljoni Islandi krooni võrra. Seega on Island kriisist välja tulemas ja aitab ka oma kodanike võlgu kustutada. Eestis on lood paraku teisiti. Meie kaasmaalased töötavad end ribadeks nii kodu- kui ka välismaal, et buumiaja kodulaene kinni maksta. Noortel pole mõtet kodumaisele tööturule siseneda – sinse palga eest on raske korterit türida, veel vähem osta. Eesti pered

on riigi olematu eluasemepoliitika tõttu nurka surutud ning mingit leevendust (nagu islandlastel) pole loota.

Vastupidi, kodukulude tõusu järel on rahapuu- duse paljudel peredel kui nuga seljas. See, et IRL rahvale küüniliselt valetas, lubades kodukulud alla viia, näitab, et tegemist ongi olnud läbinisti silmakirjalikku ja psühho- paatiliselt poliitikat ajanud erakonnaga. Kuid miks opositsioon vaikib? See, et sotsid on eluaegi parempoolsetega tiiba ripsutanud, on ju teada. Järelikult vaatame Keski poole – millised on Riigikogu fraktsiooni konkreetsed ettepanekud inimkeskse eluasemepoliitika tagamiseks?

On selge, et ainsaks tõeliseks opositsiooni- jõuks on kujunenud Tallinn. Pealinna keskpoliitikutud mõistavad, et kui inimestel pole elukohta, siis lahutatakse välis- maale, hoolimata isegi keskmisest palgast. Tallinn plaanib rajada lisaks olemasolevatele linnamajadele arstide-õdede maja Mustamäele, kuhu saab soodsatel tingimustel elama asuda kuni 90 tervishoiutöötajat. Ootaks häid ettepanekuid noorte perede kinnihoidmiseks ka Riigikogult! Pole vaja vinguda kogu aeg eesti naiste kallal, et nood ei sünnita – võimaldatagu kodu, ja küll lapsedki tulevad.

Sarapuu: Tallinn ei lase inimestel ära minna

„Seni on valitsuse tüüri juures olevad poliit- tikud kummardanud eelarve tasakaalu, aga mitte inimeste jaoks elamisväärsust riiki,“ kir- jutab Tallinna abilinnapea Arvo Sarapuu (*pildil*) Delfi artiklis „Tallinn pakub alternatiivi väljarändest loobumiseks“. Ta ütleb seal, et kui meie riigi poliitika jätkub senisel kursil, siis enamikus maakondades (välja arvatud Harju- ja Tartumaa) eeldatavasti jääb inimesi 20% vähemaks, Hiiumaa ja Järvamaal koguni üle 30%. Viimasel kümnel aastal pole Eesti midagi tõsiseltvõetavat ette võtnud, et pidurdada maapiirkondade tühjenemist ja väljarännet. Vaid Tallinn on panustanud sellesse, et inimesi kodumaale jätta. Tallinna keskerakondlikud linnapoliitikud ei allu hirmutamistele ega kardata tõde välja öeldes sattuda meedia poolt kunstlikult tekitatud põlu alla. Parem täita oma missiooni „eliidi“ pilgete all, kui vaikida ja nau- tida vaid omaenese head elu, lastes maal rahvast tühjaks

joosta! Kas tõesti ainult Tallinna keskpoliit- tikud mõistavad, et koos rahva lahkumisega ei ole ka Eesti riigil tulevikku? On tõepoolest hämmastav, kuidas nii valitsuseliikmed ja parlamendisaadikud kui ka ministriumide ja riigiametite tuhanded hepalgalised amet- nikud järgivad vaid konjunktuuri ega võta midagi ette näiteks seadusandluses, et pidur- dada Eesti verest tühjaksjooksmist. Kesknädal soovib ka Riigikogu Kesk- fraktsioonil mitte karta USA-likke meedia- rünnakuid, vaid väärikalt, pea püsti, kanda opositsioonirolli, kui näed, et Su riigi inimes- tel on raske! Elu Eestis on liiga tihti näidanud poliitilisi täispöördeid – ja sellest tulenevalt ka poliitilisi, kes arguse ja valejumalate kummardamise tõttu on ilma jäänud oma poliitilisest väärikusest. Nii nagu kunagi kommunismipäike, nõnda vajub kord looja ka Reformi-päike. Aga Eesti jääb.

HIIBUSE NÄDAL

Savisaar juhtis Rahvarinnet, Ansip ootas Reaganit

26. märtsil Riigikogu infotunnis vastas Andrus Ansip viimast korda rahvasaadikute küsimustele peaministrina. Marika Tuus-Laul esitas talle ebameeldivaid küsimusi, näiteks: mida tegi Ansip sel ajal, kui Savisaar juhtis Rahvarinnet? Vastusest sai rahvas kauaaegselt peaministrilt (endiselt karjäärikommu-nistilt) teada, et Eestit ei vabastanud Laulev Revolutsioon, vaid Ronald Reagan. Jätkame stenogrammiga!

Marika Tuus-Laul:

Härra peaminister! Teil on täna oma töö viimane päev. Aga ma vaatan, et te ei saanud ikkagi loobuda sappi välja pritsimast Edgar Savisaare peale, öeldes, et pronksiööl te kaotasite ta vastu usalduse. Kui meenutame, siis minu teada oli Savisaarel tol korral kokku lepitud pronkssõduri äraviimine rahumeelselt koos kirikutegelastega, seda vastupidi teie telkidele ja ümbermatmistele valedetele. Kas te üldse mäletate, et just tänu Edgar Savisaarele saime ju veretult iseseisvaks? Suveräänsusdeklaratsioon,

Rahvarinne, Balti kett, ja ka turumajanduse taastamise alustas ju tema. Kas te ikka seda kõike täpselt mäletate? Ja mida te ise tol ajal tegite?

Andrus Ansip:

Küllap mina ikkagi mäletan, aga paraku, jah, olen sunnitud ütleva, et teil on küll mälu probleeme. 2007. või ka 2006. a ei olnud Edgar Savisaarel mitte mingisugust valmidust pingeid tekitanud pronkssõduri teisaldamiseks surnuaiale. Tõsi, ilma Edgar Savisaareta mõned kõrged kirikutegelased, sh patriarh Aleksius, üritasid leida rahumeelset lahendust,

kuid lõpuks olid ka nemad sunnitud tunnustama, et nad ei ole suutelised rahumeelset lahendust leidma. Edgar Savisaar mitte ühelgi hetkel ei väljendanud arusaadavalt oma valmisolekut pingekolde likvideerimiseks, vaid vastupidi, kogu tema kehahoiak ja ka sõnapruuk kõnelesid ainult sellest, et tema on pingete süvendamisest huvitatud.

Tuus-Laul:

Küsin veel kord üle, kuna ma vastust ei saanud oma küsimusele: kas te mäletate, et tänu Edgar Savisaarele me saime rahumeelselt iseseisvaks ja et Savisaare osa selles ajas on hindamatu? Ja ka hiljem, tema ju ei teinud näiteks Tallinna volikogus koostööd Jevgeni Koganiga, nagu paljud teised erakonnad ja ka Reformierakond. Kas te mäletate, mida tegite teie sel ajal, kui Eestit taastas iseseisvust veretult?

Ansip:

Küllap ma muidugi mäletan. Ma olin aktiivselt ettevõtluses. Kuid mäletan ka Edgar Savisaare rolli tollest ajast ja ma küll ei ületähtsustaks seda rolli. Pean kohatuks omistada Eesti rahva teeneid ainult ühele isikule. Jah, tal oli mingi roll, aga mitte liiga suur roll. Selge see, et Rahvarindel oli oma roll, oli ka toonastel Ülemnõukogu tegelastel, Arnold Rüütilil väga

RAHVARINDE ALGATAJAD: Õnneks rahvas ei oodanud Reaganit ja asus moodustama Rahvarinnet, mis levis kulutulena 1988. a üle Eestimaa. Ajaloolisel pildil algatajad, esiplaanil Edgar Savisaar ja Marju Lauristin.

selge ja kindel roll, aga oli kindlasti väga määrav ja kaalukas roll Eesti Kodanike Komiteel ja ERSP-l ja teistel tol ajal ühiskondlikus elus väga aktiivselt kaasalõõnutel. Oli ka väga märkimisväärne ja võib-olla isegi määrav roll inimestel väljaspool Eestit – Rooma paavstil, Solidaarsuse liikumisel. Aga minu meelest kõige kaalukam roll oli Ronald Reaganil, kes ütles, et kurjuse impeerium tuleb hävitada.

Teatavasti naftahind 1982. aastal oli 47 dollarit barreli. Nõukogude Liit ei pööranud vähimatki tähelepanu infokommunikatsiooni tehnoloogiale. Kuid varsti avastati, et ameeriklased kasutavad seda tehnoloogiat juba relvastuses. Nõukogude Liidus alustati oma relvaprogrammidega, investeeriti sinna tohutul hulgal naftadollareid, kuid 1987. aastal naftahind maailmaturul kukkus 10 dollarini. See oli

suuresti ka Ronald Reagani teene ja Nõukogude Liit jäi ilma naftadollaritest, millega toita neid militaarprogramme ja millega toita ka oma inimesi. Seega minu silmis kõige suurem majanduslik põhjus idabloki kokkuvarisemiseks oli loodud just nimelt läbi nafta hinna. Kõige olulisem ja kõige murrangulisem rolli mänginud isik selles ajalooperioodis oli president Ronald Reagan, aga mitte Edgar Savisaar. **Kn**

IRL ei aja Eesti asja, vaid kargab tühja

Õnnitlused kõrgetelt NATO kindralitelt ja Euroopa Liidu välisministritelt seoses 10 aasta möödumisega Eesti Vabariigi astumisest sellesse kaitseorganisatsiooni on meil kindlalt käes. Peaaegu kõik need kindralid ja ministrid on teatanud, et Eesti Vabariik on kindlalt kaitstud ja pole vaja hirmu külvata. Viimati teatas kindlast kaitsest ka USA president Barack Obama.

MAIE NIIT Otepää ettevõtja

Väsimatu endise kaitseministri Urmas Reinsalu (IRL) hoog aga ei raue – tema puhub, põsed punnis, sõjasarve edasi, külvates hüsteeriat ja ebastabiilsust. Miks ta seda teeb? Eks ikka suures lootuses saada valimistel valijalt kühvliga häali.

Pinguta rohkem, hr Kelam!

Tallinnas IRL-i valimisplakatid juba ilutsevad – läheme jälle Euroopasse Eesti asja ajama! Kuulasin hiljuti raadiosaates Jaanus Raidalit, kes väitis, et kohtudes Prantsusmaal, Itaalias ja Portugalis mitmete asjapulkadega võis kogeda – ei teadnud paljud neist Eestist midagi. Panebki imestama, et vana tegija Europarlamendis Tunne Kelam teab ülitäpselt, mida Edgar Savisaar teeb või mõtleb. Seal, kus Tunne peaks Eesti asja tunnetama, ta seda siiski ajada pole suutnud. Pinguta rohkem, härra Kelam! Muidu IRL läheb küll loosungiga Euroopasse Eesti asja ajama, aga seitse aastat valitsuses ei suutnud seda kuidagi tõsiseltvõetavalt teha.

Lausliberaalne majandus Laarist alates on teinud hoopis seda, et eestlased lahkuvad massiliselt oma kodumaalt – mujale tööd otsima. Eesti ei saavuta kunagi mingit edu, kui IRL sedasi tühja karates jätkab!

Miks ajakirjanikud ei räägi meile Euroopas toimuvast?

Miks meie kõiketeadjad ajakirjanikud ei suuda informeerida meid Euroopas toimuvast, et me oma riigi ja rahva heaks saaksime midagi teada ja teha? Uus valitsus eesotsas Reformierakonnaga, kus sotsid said end võimuvankrile sättida, otsib küll, kust saada lubatule katteallikaid, kuid meile antakse teada, et otsimine käib siit nurgast ja sealt nurgast korjates, et miljonid eurod niimoodi kokku saaks. Ungari annab meile selles suunas head nõu – peaminister Viktor Orban lähtub oma riigi ja kodanike huvist, maksustades välismaised pangad. Meie tänastel valitsejatel ei tule selletaolised mõtted isegi pähe, et maksustada siin ülisuurt kasumit teenivad pangad. Kartes, et seda võib teha Keskerakond, antaksegi kõikidest torudest tuld. Isegi president Ilves hakkas arutama Keskerakonna tegemisi! Äkki võtaks hoo maha, lugupeetavad KE konkurendid? Las ikka valijad otsustavad, pole vaja sellepärast nahast välja pugeda.

Teraseid mõtteid Eesti tõelisest julgeolekust

„Laiemalt on Ukraina aga näide sellest, kuidas riigi sisepoliitilise stabiilsuse tagamiseks ei saa olla kuitahes hästi varustatud jõustruktuurid, vaid selleks on tugev demokraatia ja ühiskonna sotsiaalne ühtekuuluvus. Ma arvan, et Ukraina sisepoliitilise kriisi aluseks olevad varandusliku jaotuse äärmused on õppetund, mida ka Eesti võiks praegustest Ukraina sündmustest väga tõsiselt analüüsida. Sellises keskkonnas muutub ühiskond kaitsetuks mistahes välise sekkumise ees ning küsimuse alla võib sattuda terve omariiklus.“

EDGAR SAVISAAR, „Praegusel kaimeeste diktaadi järgi moodustatud Ukraina valitsusel pole mandaati“, Delfi 3. märtsil

„Üks julgeoleku küsimus on see, et kõik peavad Eestis hästi elama, nii majanduslikult kui ka omavahelistes suhetes. Siis ei hakka ka keegi mässama. See on minu isiklik arvamus.“

SIIM KALLAS, Eesti Ekspress 20. märtsil

„Kõik Eesti elanikud peavad tundma, et nad saavad Eesti edust osa, sõltumata oma emakeelest, rahvusest.“

TAAVI RÕIVAS Eesti Päevalehe LP-s 22. märtsil

„Eesti vajab kõige enam sõnumeid sellest, kuidas taastada ühiskonnas õiglustunnet.“

ANTS METSLA, Kesknädala kirjasaatja Vändrast, 26. märtsil

„Minu seisukoht on, et ei saa koos ühiskonda üles ehitada inimestega, kellel on ebavõrdsed õigused. Et ehk ühel grupil on ühed õigused ja teisel grupil teised õigused. See alus on juba lõhestav. Kuidas me seda sidusat ühiskonda üles ehitame, kui kodanikel on erinevad õigused? Ma arvan, et eestivenelane ütleks selle peale kohe, et sa tahad, et ma su ühiskonda panustaksin ja kaasa lööks, aga anna mulle õigused. Mul ei ole neid õigusi praegu. Mul ei ole valimisõigust.“

Balti Uuringute Instituudi juhatuse liige **KRISTINA KALLAS** ETV saates „Vabariigi kodanikud“ 25. märtsil

Pa pudrumägedele ja piimajõgedele

OSTUD JA KALLID LÕUNAD BRÜSSELIS :

Euroopa riikide – eriti Ida-Euroopa riikide – saadikute eluolust Brüsselis räägitakse legende. Eesti saadikute tööst ja tegevusest ei kuule me aastate viisi suurt midagi, küll aga näeme, et mõnigi senine saadik on kõvasti suurendanud oma materiaalsel heaolu Eestis. Ja mõni kipub sinna nui neljaks tagasi, isegi vahetades senist või luues koguni uut erakonda.

alusel. Realiseerida saab seda tavaliselt suursaadiku või näiteks USA kongressmeni kaudu, kes vastava kutse saadab. Esinduskuludest jätkub lennusojduks, hotelli eest tasumiseks ja ka rikkalikeks õhtusöökideks.

Kõik Europarlamendi saadikud võivad aastas kulutada 5000 eurot keelekursusteks ja 2000 eurot arvutikursusteks. Keelt võib õppida vabalt valitud riigis, kus see on riigi ametlikuks keeleks. Inglise

keelt võib õppida nii Inglismaal kui ka Maltal, hispaania keelt – Tenerifel. Maksimaalselt 21 päeva ja vähemalt neli tundi päevas EP poolt tunnustatud keeltekoolis. Parlament maksab kinni reisi äriklassis

ja annab 150 eurot päevaraha.

Finantsid assistentidele, fraktsioonile jm kaused hüved

Eurosaadik saab igakuiselt 18 000 eurot abipersonali palkamiseks kas Brüsselis või koduriigis. Alates 2009. aastast on pere liikmete palkamine keelatud.

Eurosaadikud kuuluvad parlamendi erinevatesse fraktsioonidesse. Fraktsioonid saavad aastas iga saadiku kohta 80 000 eurot parlamendi eelarvest. Suurem osa sellest summast jääb fraktsiooni käsutusse, aga osa lubatakse kasutada saadikul. Nii võivad konservatiivid teha kulutusi 3000 euro eest, sotsiaaldemokraadid aga 30 000 euro eest. Sularaha kätte ei anta. Kulutada võib konverentside, näituste, kontsertide korraldamise ning koduriigist küllaliste kutsumise peale. Reegel on, et sellest summast ei tohi finantseerida parteisid.

Iga eurosaadiku kasutuses on 2-toaline büroo Brüsselis ja 1-toaline büroo Strasbourg'is; mõlemad varustatud arvuti, teleri, tasuta interneti ja kahe telefoniga.

Lapseootel saadik on istungitel osalemisest vabastatud kolm kuud enne ja kuus kuud peale lapse sündi.

Kuldne pension

Volituste lõppemisel ootab saadikut hüvitus vähemalt kuue kuu ja maksimaalselt kahe aasta eest. Hüvitise suurus sõltub parlamendis töötatud ajast ja arvutatakse vaid töötasust. Kuldne sügis saabub 63. eluaastal, mil hakatakse maksma europensioni – minimaalselt 1300 eurot kuus, sõltumata kodumaal saadavast pensionist ja kehtestatud pensionieast. Europarlamendis, nagu meilgi, on pensioni arvustamine keeruline protseduur. Maksimaalselt võib pensioni suurus küündida 70 protsendini Europarlamendi saadiku töötasust (ilma lisadeta).

Poola jälgib oma eurosaadikuid karmimalt kui Eesti

Poola ajakirjanikud on karmid oma eurosaadikute vastu. Nende arvutuste põhjal võib saadik kuus kulutada kuni 17 000 eurot pluss kaused kulud, sh sõidukulud. Liigse kokkuhoiuga silma paistnud

persoonid ja ka korduvalt Maltal keeltekursustel käinud ning lennuliinide „musta kaardi“ omanikud on rahvale nimeliselt teatavaks tehtud. Seimi kantselei avaldab internetis kõikide Europarlamendi saadikute majanduslike huvide deklaratsioonid.

Meil ei peaks olema pretensioone saadikutele, kes kasutavad Europarlamendi poolt pakutavaid võimalusi maksimaalselt ära, kuid avalikkusel on põhjendatud õigus saada saadikutelt infot kõigi hüvitiste ja nende kasutamise kohta.

Poolakeelseid ajalehti sirvis
Rita Makarova

Keelmises vabariigis ja tõmmatakse praegu

Euroopa Liiduga ühinemisest 2003. aastal. Tegelikult hakati Eestile uusi peremehe otsima juba taasiseseisvumise järel, Mart Laari valitsemise ajal. Need leiti ka üsna kiiresti Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) ja Maailmapanga näol, kui kasutusele võeti miljardär Milton Friedmani üliliberaalne majandusteooria, mille alusel pandi vastavalt „soojadele soovitudele“ müüki mitme põlvkonna eestlaste soetatud varad, kuna riik olevat halb peremees. Ning välismaiste firmade kätte mängiti kõik Eesti vähegi kasumlikud ärialad.

Parema mälu lugeja vast mäletab Laari-aegset nn Iisraeli relvatehingut, kus petturite tõttu kandis Eesti riik suurt kahju relvade ülemäära kõrge hinna tõttu ja lisaks saadi kaela vanarauda – 50 Golani kõrgendikel 1967. aasta sõja ajal üles korjatud Nõukogude päritolu suurtükki, mis Eestile müüdi. Kui pettus avastati ja tänu tollasele kaitseväge juhatajale kindral Aleksander Einselnile „suure kella külge“ pandi, asusid asjaosalised, kes tehingult hästi teenisid, süüdistusi tõrjuma, väites, et tegu olevat kingitusega. Olen sel teemal varem põhjalikult peatunud oma raamatus „Riigipööraja märkmik“ (1999). William Tomingase mõlemad teosed (ka tema „Mälestused“, mille 1970. al New Yorgis ilmunud varianti on hiljem täiendatud ja nüüd kirjastuses

„Grenader“ välja antud) on ülimalt väärtuslikud teosed, mis kindlasti aitavad tublisti täiendada meie teadmisi eesti rahva 20. sajandi ajaloost. Muu hul-

suhetes Eestiga juba 1930. aastatel.

Tsiteeriksin meeleldi Tomin-

abistas tõhusalt vene rahvusest kindral Lebedev. Kes oma inimesena käis sisse ja välja Eesti kaitseministeeriumis. Sõjavägede staabi ülem kind-

Eestile hakati uusi peremehe otsima juba taasiseseisvumise järel, Mart Laari (pildil) valitsemise ajal. Need leiti ka üsna kiiresti Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) ja Maailmapanga näol, kui kasutusele võeti miljardär Milton Friedmani üliliberaalne majandusteooria, mille alusel pandi vastavalt „soojadele soovitudele“ müüki mitme põlvkonna eestlaste soetatud varad, kuna riik olevat halb peremees.

gas selgub, et sedasorti petta-

Kuidas eestlased aferistidelt petta said

Selgub, et eestlased ei lasknud end Laari esimese valitsuse ajal Iisraeli relvatehingut käigus, vahendajaks „Eesti riigi esindaja“ Leonid Apananski & Co, petta mitte esmakordselt. Sama „ärimudelit“ kasutasid petturid

„Juunis 1933 ilmus Tallinna kaitseministeeriumi keegi juut Prenzlau, Hamburgi firma Ludvig Bing & Co osanik. Ta esines müüks ära miiniristlejad Lennuk ja Wambola, mis olid juba vananenud ja Eestile kasutatud. Prenzlau kinnituse kohaselt olevat laevade ostust huvitatud Peruu valitsus, kelle ülesandel tema tegutsevat. Vahelkauplejat Prenzlau'd

ral J. Tõrvand ja kaitseminister A. Kerem haarasid ettepanekust kinni. /.../ Lõpuks lepiti kokku, et Peruu maksab Eesti valitsusele mõlema laeva eest üldsummas 410.000 kuld-dollarit. Müügitehinguga ja -summaga oli päri sõjanõukogu (ka J. Soots, laevade müügi hilisem ägedam hukkamõistja, hääletas poolt) ja tegi valitsusele ettepaneku laevad 410.000 dollari eest ära müüa.

Selle ettepaneku kinnitas valitsus 7. juulil 1933 ja laevad viidi Eestist ära sama aasta septembris. Rahva meelepaha oli väga suur; müügitehingu üle kirjutati ja räägiti palju. Talve tulekul vaibusid jutud, asi näis olevat unustatud. Siis aga saabus Berliinist Tallinna sealne Peruu saadik Gildemeister ja käis välisministeeriumis kaks korda välisminister J. Seljamaa jutul, 8. ja 12. jaanuaril 1934 (juba K. Pätsi valitsuse ajal). Gildemeister teatas Seljamaale, et Peruu valitsus on juhuslikult lugenud ajalehest Popolo d'Italia, et Eesti valitsus on Peruu valitsusele müünud kaks miiniristlejat ja nende eest saanud kogusummas 410.000 dollarit. Kuna aga Peruu valitsus nimetatud laevade eest ostusummana tegelikult ühe Londoni panga kaudu oli välja maksnud 750.000 kuld-dollarit, siis on Peruu valitsus teda, saadik Gildemeister'it, delegeerinud pärima, kuidas kogu müügitehinguga lood olid ja kui palju Eesti valitsus oma laevade eest sai. Ka esitas Gildemeister lihtsameelse küsimuse, miks ajas Eesti valitsus asja Bing ja Brenzlau'ga, aga mitte otseselt Peruu valitsusega?'

Seda enam, et selgus häämatav fakt: Prenzlau ja Bing olid Saksamaa poolt taga otsitavad petturid. Need aferistid petsidki lihtsameelsetelt eestlastelt välja 340.000 kuld-dollarit.

Ilmus mälestusteraamat „Minu võitlus“

Kogu lugu võiks kommenteerida „elava klassiku“ ütlusega: „Pole paha!“ Ilmselt samuti kommenteeris meie valitsejate järjekordset „ämbrit“ Abram Sher ehk Viru-Aabram, kui ta vahendas Eesti Panga juhi Siim Kallase „äri“ olematu firmaga Paradiso SAL, mille tagajärjel kaotas Eesti riik 10 miljonit dollarit, millest 4/5 jäigi „kadunuks“ ehk sattus asjaosaliste taskutesse ning mille eest kuulduste järgi olevat moodustatud Eesti Reformierakond, mis hetkelgi Eestit juhib. Tollase „äritehinguga“ olevat endine Viru ärikas Abram Sher teeninud korralikult, kui uskuda tollase ajakirjanduses kirjutatud. Selliste petutehingute poolest võib Pätsi-aegset Eestit ja tänapäevast „rahademokraatlikku“ vabariiki võrrelda küll.

Kokkuvõttvalt julgen ajaloost huvitatuile soovitada tutvuda „esimese vabariigi“ kaas-aegsete mälestustega, sest siis on võimalik hinnata ka kirjapandud nn ametlikke ajalugusid. Loodan, et mu hiljaaegu trükivalgust näinud mälestusteraamat „Minu võitlus“ suudab ehk „taasvaba“ Eesti ametlikku ja „dünaamiliselt muutuvat“ ajalugu ilmestada, sest paljudes poliitilistes sündmustes osalejana või vähemalt kaasaegsena olen paberile pannud sündmused nii, nagu need minu nähes toimusid.

Teeme ennast ise terveks!

Appi tuleb Virgo ja Ljudmilla Mihkelsoo „Isetervendaja käsiraamat“

Kui haigus on alles algstaadiumis, siis enamikul juhtudest suudab inimene ise tuua organismi tagasi terveise valda või ennast ka täiesti terveks ravida. Miljonite aastate jooksul välja arenenud bioloogiline iseravimisvõime on üks võimsamaid mehhanisme, mis on liigi püsima jäämiseks loodud.

HEIMAR LENK
heimar.lenk@riigikogu.ee

Ljudmilla ja Virgo Mihkelsoo kohtumised rahvaga on saanud kuulsaks üle kogu Valgamaa. Mul on õnn olnud mitmel neist viibida ja pean tunnustama, et saadud elamused pole siiani lahkunud. Kasulikke harjumusi on hulganisti juurde tulnud. Vahetan sagedasti hambapastamarki, püüan võimaluse korral juua vaid jääst sulatatud vett, menüüs on tatrapuder võitnud kindla koha.

Milline on meie närvikava?

Kontrollimiseks pakub Virgo Mihkelsoo välja lihtsa retsepti. Kui hommikul akna taga värskelt maha sadanud lund nähes suudate hüüda, et oi kui ilus, siis on teie närvikava enam-vähem korras. Kui aga krimpsutate nina ja torisete, tuleb endaga midagi ette võtta.

Või teine näide. Ootamatult saabub külla vana tuttav. Kas tahaks karjuda, et küll on jama kaela kukkunud, või hoopis saabunud kallistada: küll on tore, et sa siin oled! Niimoodi enda käitumist analüüsid võib igaüks meist hinnata oma ego ja hinge suurust. Ega asjata öelda, et enamik haigustest tuleb närvidest – oleneb, millised me oleme, mida endale sisendame ja kui suured inimesena olla suudame.

Mida süüa ja juua ning kuidas hingata?

Need on tuhat korda esitatud küsimused. „Isetervendaja käsiraamat“ annab rea ammen-

davaid vastuseid. 95% haiguste raviks on lisaks muule tervisele teha põhjalikke muudatusi oma söögivalikus.

Toitumisharjumuste muutmiseta pole võimalik enamikku haigustest välja ravida. Tasakaalustatud toitumine võib meie eluiga pikendada 10–14 aasta võrra.

Halb on, kui inimene sööb, selle asemel, et hoopis rohkem juua. Nälgjatunde tekkimisel, eriti söögikordade vahepeal, on kasulik juua klaasitäis sooja vett, millele lisatud kübeke soola. Kui paarikümne minuti

bimisel peab organism hakama seda kõigepealt struktureerima, viies selle vastavusse oma füsioloogiliste tingimustega, ja kulutama selleks energiat.

Hingata tuleb tingimata vahelihase ehk diafragma abil, energiliselt kõhtu ette lükates, jättes samal ajal rinnakorvi paigale. Normaalseks loetakse, kui hingamissagedus on 6–8 korda minutis. Tervel inimesel kestab kogu hingamistsükkel, sisse- ja väljahingamine ning paus, kokku 7,5 sekundit.

Liikumine – meie elu alus!

Tavalise päeva füüsiline koormus, milleks võib olla raskuste tõstmine, käimine, jooksmine, peab kestma vähemalt kaks

märgid. Keha füüsilise koormuse nappus võib organismi hävitada kiiremini kui paljud rasked haigused. Kui lihased ei tööta piisava intensiivsusega, tekib organismis soojuse puudujääk ja inimene hakkab kartma külma. Organism hakkab soojakadude vähendamiseks kasvatama keha ümber rasvakihti, ja inimene rasvubki.

„Isetervendaja käsiraamat“ lugedes ja selle nõuannete järgi talitades saame oma elukvaliteeti tunduvalt tõsta. Autorid ise elavad looduslähedast elu esivanemate talus, kus kasvatavad ravimtaimi ja tatart, peavad mesilasi, toodavad tatramett ja valmistavad tervist kosutavaid loodustooteid. Ikka selleks, et aidata kaasinimestel kauem ja tervena

KOHTUVAD RAHVAGA:

Ljudmilla (esiplaanil) ja Virgo Mihkelsoo kohtumine lugejatega läks Tsirguliina raamatukogus täismajale. Fotod: Heimar Lenk

pärast ikka nälgjatunne kestab, siis on ilmselt tervis ka süüa. Joomiseks sobib kõige paremini sulavesi, sest oma struktuurilt on see kõige lähedasem organismi rakkude vahelisele vedelikule. Tavalise vee tar-

tundi. Liikumisvaegus toob eriti suurt kahju vanematele inimestele. Vähese liikumise tunnused on seljaladul, tüsenemine, sagedased haigestumised, häired südame töös, enneaegse vananemise tunde-

elada. Et seda abi vastu võtta, on meil tervis ennekõike muuta iseennast! Tehkem panus omaenese jõule, ja siis saab ka võimatu võimalikuks.

TUTVUSTAB RAAMATUT:

Tehnikakandidaat Virgo Mihkelsoo on töötanud Eesti NSV Teaduste Akadeemia teadusliku sekretärina ja lasertehnika peakonstruktorina, Tartu Ülikooli laserbioloogia ja -meditsiini laboratooriumi juhatajana. 1989. aastal sai ta Nobeli preemia laureaadi A. Prohorovi töörihma liikmena NSV Liidu Ministrite Nõukogu preemia.

TALLINNA TV
7. – 13. APRILL

ESMASPÄEV, 07.04

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
08:15 Pühapäevateet*
09:00 Kultuurimeeter*
09:30 Aleksei Turovski lood*
10:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
10:15 BBC müstikasari. Bedlam*
11:05 Krimiserial. Nero Wolfe 7/8
12:45 Oma Valitsus*
13:30 Ameerika eestlased*
14:00 Pillimeeste klubi*
15:00 OTSE: Ülekanne Riigikogust
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Päevakava
19:30 Terve tervis*
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Ühistegevuse pooltund
21:30 Spordiakadeemia
22:30 Maadleja
00:15 TÄNA. Uudised*
01:15 Terve tervis*
01:45 TeleChat

TEISIPÄEV, 08.04

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse
09:45 Ühistegevuse pooltund*
10:15 Terve tervis*
10:45 TÄNA. Uudised*
11:45 Päevakava*
12:00 Spordiakadeemia*
13:00 Ülekanne Riigikogust*
16:00 Kinnisaraveeb
16:45 Päevakava*
17:00 Ühistegevuse pooltund*
17:30 Terve tervis*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Nädal Pealinnas
19:30 Raul Vaiksooga Tallinnast Viivikonda
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Kas tohib?*21:30 Tõdemusi E22:00
23:00 Vaba mõtte klubi
TÄNA. Uudised*
00:00 Tõdemusi Eesti majandusest*
00:30 Vaba mõtte klubi*
01:30 TeleChat

19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Mina, tallinnlane
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Jäljed*
21:30 Kas tohib?*22:00 Rollivahetus
23:30 TÄNA. Uudised*
00:30 Mina, tallinnlane*
01:15 TeleChat

KOLMAPÄEV, 09.04

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse*
09:45 Nädal Pealinnas*
10:00 Raul Vaiksooga Tallinnast Viivikonda*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 Linnaruumi arhiivist. Maakri
12:00 OTSE: LV Pressikonverents
12:30 Vaba mõtte klubi*
13:30 Tõdemusi Eesti majandusest*
14:00 Kinnisaraveeb
16:15 Nädal Pealinnas*
16:30 Vaba mõtte klubi*
17:30 LV Pressikonverents*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Meedia keskpunkt
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Päevakava*
21:15 Arvutitark*
21:30 Tõdemusi Eesti majandusest
22:00 BBC draamaseriaal. Pärast surma 11/14
22:55 Spordiakadeemia*
23:55 TÄNA. Uudised*
00:55 Meedia keskpunkt*
01:40 Tõdemusi Eesti majandusest*
02:10 TeleChat

NELJAPÄEV, 10.04

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse*
09:45 Meedia keskpunkt*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 LV Pressikonverents*
12:00 Tõdemusi Eesti majandusest*
12:30 Arvutitark*
12:45 Dokumentaalfilm. Süüria - tõeline lugu
13:35 Pillimeeste klubi laulud
14:35 Kinnisaraveeb
16:15 Ameerika eestlased*
16:45 Ars longior. Sinu kuus kunstiteost*
17:15 Meedia keskpunkt*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Meedia keskpunkt
20:00 TÄNA. Uudised*
21:00 Päevakava*
21:30 Tõdemusi Eesti majandusest*
22:00 BBC komöödiasari. Jalad ees 1/15*
22:20 Keskkonnanädal*
01:05 TÄNA. Uudised*
01:20 Keskkonnanädal*
01:50 TeleChat

19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Dr Vassiljevi tervise-minutid
19:30 KM arhiivist. Armastus ja informatsioon Vene teatris
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Dokumentaalfilm. Saar
21:30 Tõdemusi Eesti majandusest
22:00 Eesti Meestelaulu Seltsi 25. aastapäeva kontsert
23:30 TÄNA. Uudised*
00:30 Tõdemusi Eesti majandusest*
01:00 TeleChat

REEDE, 11.04

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Keelatud armastus. Otse südamesse*
09:45 Dr Vassiljevi tervise-minutid*
10:00 KM arhiivist. Armastus ja informatsioon Vene teatris*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 Dokumentaalfilm. Saar*
12:00 Tõdemusi Eesti majandusest*
12:30 Eesti Meestelaulu Seltsi 25. aastapäeva kontsert*
14:00 Kinnisaraveeb
16:20 Koolitants 2014, 11/19*
17:15 Dr Vassiljevi tervise-minutid*
17:30 KM arhiivist. Armastus ja informatsioon Vene teatris*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Mina, tallinnlane
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Jäljed*
21:30 Kas tohib?*22:00 Rollivahetus
23:30 TÄNA. Uudised*
00:30 Mina, tallinnlane*
01:15 TeleChat

LAUPÄEV, 12.04

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse*
09:45 Inimese mõõde. Toomas Vint 1/2*
10:15 TÄNA. Uudised*
11:15 Terve tervis*
11:45 Ühistegevuse pooltund*
12:15 Dr Vassiljevi tervise-minutid*
12:30 Mina, tallinnlane*
13:15 Kas tohib?*13:45 Arvutitark*
14:00 Rollivahetus*
15:30 Tom Stoppard festivalil HeadRead 2013*
16:15 Eesti Meestelaulu Seltsi 25. aastapäeva kontsert*
17:45 Dokumentaalfilm. Göring - esinats 1/3
18:35 Koolitants 2014, 12/19
19:30 Keskkonnanädal
20:00 TÄNA. Uudised
20:15 BBC komöödiasari. Jalad ees 1/15
20:45 Itaalia miniseriaal. Legend bandiidist 1/2
22:20 Leedi Chatterley
01:05 TÄNA. Uudised*
01:20 Keskkonnanädal*
01:50 TeleChat

PÜHAPÄEV, 13.04

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:15 Kas tohib?*08:45 Kes on kristlane?
09:00 BBC komöödiasari. Jalad ees 1/15*
09:30 Keskkonnanädal*
10:00 Itaalia miniseriaal. Legend bandiidist 1/2*
11:40 Koolitants 2014, 12/19*
12:35 Raul Vaiksooga Tallinnast Viivikonda*
13:05 KM arhiivist. Armastus ja informatsioon Vene teatris*
13:35 Jäljed*
14:05 Dokumentaalfilm. Göring - esinats 1/3*
15:00 Pühapäevateet
15:45 Pillimeeste klubi laulud
16:45 Surikaadid - kõrbe väikesed valvurid
18:10 Terve tervis*
18:40 Inimese mõõde. Toomas Vint 2/2*
19:10 BBC müstikasari. Bedlam
20:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte Krimiserial. Nero Wolfe 8/8
22:00 Dokumentaalfilm. Tõusuvee.
Rahvarinde lugu
23:35 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
23:50 Pühapäevateet*
00:35 Terve tervis*
01:05 TeleChat

Juku-Kalle Raid kirjutas Facebookis Laidrest, Tüürist ja „Taandujatest“

Et PRESIDENDI NÕUNIK Margus Laidre hakkas seletama, kuidas Erki Sven Tüüri laul „Taandujad“ Peep Ilmeti sõnadele ei tohiks laulupeol kõlada, siis mingi ta ikka...tõesti pekki. Mida on mingil bürookraadil pistmist luulega. Mis tähendab, et taandujad on valede sõnadega või pessimistlikud, et pole plakati-optimistlikud, nagu ajakirjas "Pioneer"? Ah jah, õige küll. Tegemist on ju kultuuritšinovnikuga. Tubli, Laidre. Akuidas Rannapüldse tohtis kirjutada laulu, „Me liigume loogeldes loojangu poole“? Mis loogeldes? Purjus oleme või? Mis loojangu? Dekadentlik ja minnalaskev meeleolu. Päikesetõusu poole tuleb liikuda ja mitte loogeldes, vaid marsi-sammul. Said aru, luuletaja Ilmet, vana täi?

Kuula Laidret. Ja eile kohtasin sõpra Erki-Sven Tüüri, rääkisime puhvetis pikalt juttu. Muuhulgas küsisin, kas tal üldse tõend on, et ta on helilooja? Ja kui on, kas ta on seda ikka laidrele näidanud? Ja mis selgus! Erki Sven Tüüril ei ole tõendit, et ta on helilooja. Tal pole vastavat haridustki, sest üks eksam jäi koolis tegemata – teaduslik kommunism. Mina arvan, et Laidre peaks nüüd Tüüril viivitatult selle niinimetatud „komponeerimise“ ära keelama. Tüür, too oma viul valvelauda ja mine lase endale talli juures 25 hoopu vitsu anda. **FB**

Raid

Nädala juubilar IVO EENSALU 65

3. aprillil saab näitleja ja lavastaja Ivo Eensalu – kõigile tuntud kui erakordselt populaarses lastelavastuses Mõmmi kehas-taja – 65-aastaseks.

1972. a lõpetas ta Tallinna Konservatooriumi lavakunstkateedri 5. lennu. Õeldakse, et igal lennul on oma nägu. Eensaluga samal kursusel õppisid Juhan Viiding, Kersti Kreismann, Helle Pihlak-Meri, Paul Laasik jt.

Pärast Panso-kooli töötas Eensalu viis aastat Noorsooteatris, kust siirdus 1977. aastal koos Mikk Mikiveriga Eesti Draamateatrisse, kus oli 1977–1995 näitleja ja lavastaja ning 1995–2001 lavastaja. Alates 2001. aastast on vabakutseline.

Eensalu on lavastanud 85 näidendit ning mänginud lugematul hulgal suuremaid ja väiksemaid rolle. Lavastusi Draamas sai päris palju – neist eriti tuntud on David Woodi vaimukad lastenäidendid „Lobasuu ja pingviin“ ning „Piparkoogimehike“, mis tagasid publikumenu pikkadeks aastateks. Samas teatris kujunesid menutükkideks ka Eugene O’Neilli „Silmus“ (1992), Noel Cowardi „Heinapalavik“ (1995), Alan Ayckbourni „Intiimsed tehingud“ ja Ronald Harwoodi „Kvartett“ (2001). Ka vabakutselisena tegi ta Draamas mitu menukat lavastust.

Ise on Eensalu rõhutanud, et elust peab rõõmu tundma ja igapäevaelu on rohkem nalja vaja. „Ma ei suudaks teha lavastust, mis räägiks vaid kannatustest ja surmast, kõik peab

olema balansis – nalja ja muret ühepalju,“ on Eensalu öelnud Naistelehele. Ta oskab ära tabada lustakaid komöödiaid, mis pakuvad teatrikülastajale head meelelahutust. Kriitikud Eensalu komöödiavastusi tihti ei kiida, aga täissaalid tõestavad, et rahvale meeldib. Ta on tunnistanud lavastajaks, kes toob teatritele enim kassat. Oma edu peale ta ise eriti ei mõtle.

50. sünnipäeva eel rääkis Eensalu ajakirjanik Vesta Reestile, kuidas ta Draamateatris komöödiatükkide kavvatamiseks teatri juhtkonnaga suuri lahinguid pidas. Komöödiate suhe tõsiste etendustega peaks korraliku teatri mängukavas olema Eensalu nägemust mööda 6:4. Ta on ka tunnistanud, et tahab oma teatriga pakkuda lastele helget ja rõõmsat maailma, sest kurjust ja vägivalda õpib laps ise niikuinii.

Ivo Eensalu sai laiemalt tuntuks Mõmmina teleseriaalis „Mõmmi ja aabits“. Mitu põlvkonda poisse ja tüdrukuid on üles kasvatanud teleseriaal, kus väike karupoeg õpib aabitsast tähti. See unustamatu ja vaimukas lugu sündis Heljo Männi „Karu-aabitsa“ järgi ning on üks kõigi aegade parimaid lastelavastusi Eestis.

41 aastat tagasi, 1973. aasta 18. märtsil kell 18.30 läks „Mõmmi ja aabits“ otse-eetrisse mustvalgena. Üldse tehti 17 saadet, mis jõudsid ekraanile aastail 1973–1976. Mõni aeg hiljem hakati saateid linti salvestama ja siis oli see juba värviline. 1999. a tehti veel

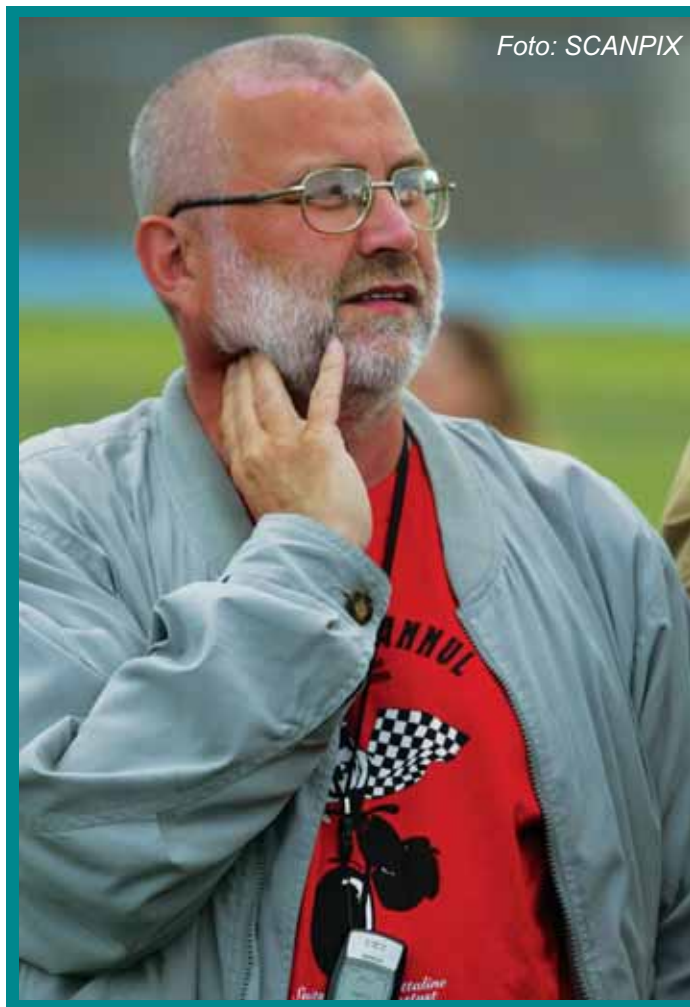

Foto: SCANPIX

„Mõmmi ja Aabits 20 aastat hiljem“, aga vana varianti peetakse õnnestunumaks.

Teine kuulus lastelavastus, mis paljudele eestlastele helgena mällu jäänud, oli „Vandersellid“. „Oh, sa pime, pime, pime, maailm on imeline!“ laulavad kolm lustakat vanderselli ja otsustavad laia maailma rändama minna. Neid mängivad Paul Poom, Guido Kangur ja Ivo Eensalu.

Eensalu kui lastelavastaja lastetükkidesse kuuluvad veel Aapeli „Üle linna Vinski“ (1983), Jevgeni Švartsi „Lumekuninganna“ (koos Virve Koppeliga; 1986), Ene-Maris Tali „Pailapsiin“ (1986), Astrid Lindgreni „Väikevend ja Karlsson katuselt“ (koos Virve Koppeliga; 1987) ja „Karlsson tembutab jälle“ (koos Virve Koppeliga; 1988). Need lavastused jäävad Eesti

Televiisiooni kullafondi.

Ivole meeldib töötada lapsnäitlejatega. Ning tema Mõmmi lasted armastavad ja usaldavad.

Pärast üheksat telelavastust ETV-s hakkas Ivo Eensalu lastena lavastama Draamateatris. Õpetusiva tehtagu lastele arusaadavaks – niisugune on tema seisukoht. Pärast „Kiigepuu“ lootis lavastaja, et nii mõnigi puu jääb Eestimaa nүүд maha raiumata.

„Eks see ole natuke mu enda teene ka, et inimesed teatrisse tulevad. Ma olen katsunud lastetükke teha nii, et need, kes lastena teatrisse tuuakse, jääksid sinna elu lõpuni käima,“ rääkis ta ajakirjanduses.

Ivo Eensalu peab väga lugu muusikast. Võibolla on sel isiklikum laadi põhjus – tema abikaasa Marika Eensalu on Estonia ooperisolist. Juubilar ise on ka muusikalavastusi teinud, kuigi muusikali lavaletoomine olevat palju raskem: näitlejad peavad laulma, teksti hääldama nii, et süžeeest aru saadaks, lisaks veel tantsima... Tõnu Mikiver on kolleegi iseloomustanud nii: „Esmapiilgul jätab Ivo naljamehe mulje. Ta on lõbus, energiline, liikuv, mõnus sell, aga talle meeldib inimesi irriteerida. Mitte halvast mõttes, vaid neid üles äratada. Paljud ei saa sellest aru, arvavad, et ta on hoolimatu, et ei arvesta teistega. Aga teda tundes, tegelikult, ma tean, et ta on väga õrna ja hella hinge, selle varjamiseks ongi kõik see muu, kaitsekilp. Tal on üks väga hell helin sees. Ja

kui ta vihastab, siis ka tõsiselt. Ta on kangekaelne kui sikk, jääb oma arvamuse ja otsustuste juurde, mis ka ei oleks.

Tutvusringkond on tal suur, ta saab inimestega väga hästi läbi, eriti lastega leiab ilma pingutuseta kontakti. Ma loen teda sõbraks, kui tema sellega nõus on. Ma tahaksin sellist sõpra omada.“ (Eesti Ekspress, Areen, Vesta Reest, 1997)

Vana Baskini Teatris on Ivo Eensalu viimasel üheksal aastal teinud paar lavastust aastas. Märtsis tuli välja Sébastien Thiéry „Meie esimene miljon“, mille esietendusega tähistati lavastaja 65. sünnipäeva.

Teatritöös saavutatud tunnustuseks on Ivo Eensalule antud ka mõned autasud. 1995. aastal sai ta Fr. R. Kreuzwaldi muuseumi mälestusmedali eesti kultuuri tutvustamise eest Soomes ja „Kalevipoja“ lavaletoomise eest Soomes Bomba suveteatris (1993–94). Salme Reegi preemia anti talle 1997. a. lastelavastuste „Kiigepuu“ ja „Aladdini imelamp“ eest.

Näitleja ja lavastaja hobiks ja pingemaandajaks on kalapüük. Landid, spinningud ja õnged on tal uute näidendite kõrval kogu aeg autos kaasas. Kord ostis ta Soomest Shakespeare-spinningu.

Eks ta ole elus ikka jäänud nii Vanderselliks, kes oma tütre firmareise mööda ilma saadab, kui ka Mõmmiks, kes tänagi lastele rõõmu valmistab.

Meedia põhjal refereerinud Heili Mänd

Tartus

Neljapäeval,
3. aprillil k 18.00

Tartu Ülikooli raamatukogu konverentsisaalis (Struve 1) Keskerakonna Tartu piirkonna aastakonverents. Kõik erakonnaliikmed on oodatud.

Teisipäeval,
8. aprillil k 10–12

nõustab Keskerakonna Tartu büroos (Ülikooli 12) tartlasi jurist Asta Liivak (tasuta). Info tel 55 68 27 56

Klubi Keskpäev kohtub Riigikogu aseesimehe Jüri Ratasega

laupäeval, 5. aprillil kell 12.00
Haabersti Vaba Aja Keskuses
(Ehitajate tee 109 A/2)

Räägime poliitikast ja elust enesest. Oodatud on kõik!

Info tel 6550080 ja 5337360
Keskpäeva juhatus

Keskerakonna Euroopa Parlamendi valimiskonverents Mustamäel

Valimiskonverents toimub

laupäeval, 5. aprillil kell 12

Tallinna Tehnikaülikooli Mektory keskuse konverentsisaalis (Raja tn 15).

Konverentsil kinnitatakse erakonna valimisplatvorm EP valimisteks ja erakonna 12 kandidaati.

“Meedia keskpunkt” 2. aprillil

k 19.15 ja kordused

■ Rõivakultus on meid tabanud! Jutt pole garderoobist, vaid peaminister Taavi Rõivasest, kellest ilmub hullult palju kiitvaid kirjutisi ja reklaame. Uue valitsuse esimeste sammude kohta aga ütlevad ajalehes Pealinn Oudekki Loone ja Jüri Mõis, et jätkatakse kingituste tegemist kõige rikkamatele. Suurärimees ja Riigikogu liige Tõnis Palts näeb uue valitsuse tegevuses Eesti majanduse tahtlikku nõrgestamist.

■ Kesknädal kirjutab, et valimisvõitlus käib Euroopa Parlamendi liikmete hästi makstud kohtadele – seda küll Poola näitel, kui teatavasti pole eurosaadikutel riigiti erinevust. Täpseid andmeid Eesti eurosaadikute hüvitiste kohta on meie peavoolumeedialgi võimatu kätte saada.

■ Kas meile on siia vaja Ameerika sõdureid? – küsis Eesti Päevalehe LP. Kas see hoiaks sõda ära? Vaevalt! – arvab Pealinnas lastearst Adik Levin ja muretseb, et meedia kajastab meil Ukraina sündmusi erapoolikult.

■ Äge võitlus käib ka Rahvusringhäälingus – pealtnäha küll sporditoimetuse ümber. Kuid kas kired möllavad laiemalt kogu ERR-i juhtkonna vastu? Käivad kurjad kirjad ja ka avalikus meedias ei hoita pahameelt tagasi.

■ Ärma talu kulud – päris Janukovõtši või Tõmošenkoga ehk ei võrdleks, aga Eesti vaesuses on selline elulaad vast liigne priiskamine?

Tallinna TV studios Urmi Reinde, Mart Ummelas, saatejuht Heimar Lenk

ERNA HANNI

05.09.1925 – 29.03.2014

Mälestame erakonna-kaaslast.

Meie sügav kaastunne perekonnale.

Keskerakonna Tartu linna piirkond